

Public Good

Excellence

Sustainability

Quality

Assurance

Accreditation

FULL TEXT BOOK

<http://congress.eab.org.tr>

5 - 8 May 2016 / Çanakkale, TURKEY

VIII. INTERNATIONAL CONGRESS OF EDUCATIONAL RESEARCH

"Quality Assurance in Higher Education and Accreditation of Faculties of Education"

Designed by Enver YOLCU

WERA
The World Education
Research Association

• • •
The International
Association Of Qualitative Inquiry

**YAKIN İLİŞKİLERDE YAŞANTILAR ÖLÇEĞİ KISA FORMU'NUN TÜRKÇE
UYARLAMASI: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI**
**TURKISH ADAPTATION OF EXPERIENCES IN CLOSE RELATIONSHIPS SCALE
SHORT FORM: A VALIDITY AND RELIABILITY STUDY**

Arş. Gör. Mustafa SAVCI^a, Prof. Dr. Ferda AYSAN^b

^a*Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, ELAZIĞ*

^b*Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, İZMİR*

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Wei, Russell, Mallinckrodt ve Vogel (2007) tarafından geliştirilen Yakın İlişkilerde Yaşantılar Ölçeği Kısa Formu'nun (YİYÖ-KF) Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir. Araştırma 773 üniversite öğrencisi yürütülmüştür. Araştırma verileri rastgele iki farklı gruba ayrılmış ve 362 veriden oluşan birinci grup üzerinden Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), 411 veriden oluşan ikinci grup üzerinden Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. AFA sonucunda ölçek maddelerinin öz değeri 1'den büyük olan iki faktör altında toplandığı görülmüştür. YİYÖ-KF'nin iki faktörlü yapısı toplam varyansın % 72.1'ini açıklamaktadır. YİYÖ-KF'nin AFA'ya ait faktör yükleri .64 ile .81 arasında değişmektedir. AFA sonucunda elde edilen iki boyutlu YİYÖ-KF modeli DFA ile test edilmiştir. DFA sonucunda elde edilen uyum indeksleri ($\chi^2= 167,514$, $sd= 51$, $RMSEA= .075$, $IFI= .97$, $CFI= .97$, $NFI= .95$, $GFI= .94$, $AGFI= .90$ ve $SRMR= .069$) iki boyutlu YİYÖ-KF'nin iyi uyum verdiğini göstermektedir. YİYÖ-KF'nin Doğrulayıcı Faktör Analizine ait faktör yükleri .70 ile .86 arasında değişmektedir. YİYÖ-KF'nin maddelerinin ayırt etme gücünü belirlemek amacıyla madde analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda, ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayılarının .65 ile .80 arasında sıralandığı görülmüştür. YİYÖ-KF'nin iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları kaygı alt ölçeği için .90, kaçınma alt ölçeği için .90 ve ölçeğin bütünü için .94 olarak bulunmuştur. Geçeklik ve güvenilirlik çalışmalarından elde edilen bu sonuçlar YİYÖ-KF'nin Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Yakın İlişkilerde Yaşantılar, Geçerlik, Güvenirlik

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the validity and reliability of the Turkish form of the Experiences in Close Relationships scale Short Form (ECRS-SF), developed by Wei, Russell, Mallinckrodt and Vogel (2007). The study was conducted on 773 university students. Study data were separated into two random groups and an Exploratory Factor Analysis (EFA) was conducted on the first group consisting of 362 data and a Confirmatory Factor Analysis (CFA) was conducted on the second group consisting of 411 data. The EFA results indicated that scale items were gathered under two factors with eigenvalue above 1. The two factor structure of the ECRS-SF accounts for 72% of the total variance. The EFA factor loads of the ECRS-SF ranged between .64 and .81. The two-dimension ECRS-SF model resulting from the EFA were tested through CFA. The fit indices resulting from the CFA ($\chi^2= 167,514$, $sd= 51$, $RMSEA= .075$, $IFI= .97$, $CFI= .97$, $NFI= .95$, $GFI= .94$, $AGFI= .90$ and $SRMR= .069$) were observed to have a good fit with the two-dimension ECRS-SF. The CFA factor loads of the ECRS-SF ranged between .70 and .86. An item analysis was conducted so as to determine the power of discernment of the ECRS-SF items. According to the analysis, it was observed that item total

correlation coefficients of the corrected scale ranged between .65 and .80. the internal consistency and reliability coefficients of the ECRS-SF were observed to be .90, .90 and .94 for the anxiety sub-scale, the avoidance sub-scale and the overall scale respectively. The validity and reliability results suggest that the Turkish form of the ECRS-SF is valid and reliable evaluation instrument.

Key Words: Experiences in Close Relationships, Validity, Reliability

GİRİŞ

Bağlanma ve bağlanma stillerine ilişkin ilk kuramsal bilgiler Bowlby'in (1969) bağlanma kuramına dayanmaktadır. Ardından Ainsworth, Blehar, Waters ve Wall (1978) bağlanmayı güvenli, kaygılı ve kaçman bağlanma olmak üzere teorik olarak üç kategoride sınıflandırmıştır. Hazan ve Shaver (1987), Ainsworth ve diğerleri (1978) tarafından teorik olarak sınıflandırılan bağlanma stillerini kendini bildirme dayalı bir envanterle ölçmüştür. Bartholomew ve Horowitz (1991) ergenler için güvenli, kayıtsız, korkulu ve saplantılı bağlanma olmak üzere dörtlü bir model önermiştir. Hazan ve Shaver (1987) bireyin çocukluk dönemi bağlanmanın benzer formlarının yetişkinlik dönemi romantik ilişkilerde gözlemlendiğini ve bağlanma kuramının yetişkinlik dönemi romantik/yakın ilişkilerde kullanılabileceğini vurgulamaktadır. Bağlanmaya ilişkin nicel ve nitel araştırmaların artması, araştırmacıların dikkatini bağlanma stillerine çekmeyi sağlamıştır (Wei, Russell, Mallinckrodt & Vogel, 2007). Bağlanma, bireyin kendisi açısından önemli olan kişilere karşı geliştirdiği yoğun duygusal bağlar olarak tanımlanmaktadır (Bowlby, 1969).

Brennan, Clark ve Shaver (1998) yetişkinlik dönemi bağlanma stilini kaygı ve kaçınma olmak üzere iki kategoride incelemiştir. Kaygılı bağlanma kişilerarası ilişkilerde reddedilme veya terk edilmeye ilişkin korku yaşama durumu olarak tanımlanmaktadır. Kaygılı bağlanan bireyler romantik ilişki yaşadıkları kişilere ulaşamadıklarında yoğun bir stres yaşarlar. Ayrıca kaygılı bağlanan bireyler aşırı bir şekilde onaylanma ihtiyacı duymaktadır. Kaçınma bağlanma stili, bağlılık ve yakınlığa ilişkin korku yaşama durumu olarak tanımlanmaktadır. Kaçınma bağlanma stiline sahip bireyler yakın ilişkiler geliştirmekten korkarlar. Ayrıca kaçınmacı bireyler kendini açma konusunda isteksizlik ve aşırı öz-güven ihtiyacı yaşarlar (Brennan ve diğerleri1998).

Literatürde yakın ilişkilerde yaşantıları ölçmek amacıyla geliştirilen çok sayıda ölçek mevcuttur. Türkiye'de bu amaçla kullanılan sınırlı sayıda ölçek bulunmaktadır. Türkiye'de Selçuk, Günaydın, Sümer ve Uysal (2005) Türkçe'ye uyarlanan Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri-II (YİYE-II) araştırmacılar tarafından sıklıkla kullanılmaktadır. YİYE-II, 36 madde ve iki alt boyuttan (Kaçınma ve kaygı) oluşmaktadır. Türkiye'de YİYE-II dışında yakın ilişkilerde yaşantıları ölçen ölçeğe rastlanmamıştır. Bu nedenle uygulama açısından daha ekonomik ve güncel bir ölçeğe

gereksinim duyulmaktadır. Bu araştırmanın amacı Yakın İlişkilerde Yaşantılar Ölçeği Kısa Formu'nun (YİYÖ-KF) Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir. YİYÖ-KF'nin uygulama açısından işlevsel olacağı ve bağlanma araştırmalarına önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Yakın İlişkilerde Yaşantılar Ölçeği Kısa Formu (YİYÖ-KF): Wei ve diğerleri (2007) tarafından geliştirilen YİYÖ-KF 12 madde (“İhtiyaç duyduğumda romantik ilişki yaşadığım kişinin yardımına başvurmak benim için faydalı olur.”, “Genellikle sorunlarımı ve kaygılarımı romantik ilişki yaşadığım kişi ile konuşurum.”) ve kaygı ve kaçınma olmak üzere iki alt ölçekten oluşmaktadır. Ölçek 7'li Likert tipi bir derecelendirmeye sahiptir (“1” Hiç katılmıyorum “7” Tamamen katılıyorum). YİYÖ-KF Türkçe'ye uygulayıcılar ve katılımcılar açısından değerlendirme kolaylığı sağlaması amacıyla 5'li Likert tipi bir derecelendirmeyle (“1” Kesinlikle katılmıyorum “5” Kesinlikle katılıyorum) uyarlanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği için uygulanan Açıklayıcı Faktör Analizinde maddelerin iki faktörde toplandığı saptanmıştır. İki ayrı örneklem üzerinde yapılan Doğrulayıcı Faktör Analizi sonucunda iki boyutlu yakın ilişkilerde yaşantılar modelinin iyi uyum verdiği bulunmuştur (CFI=.95 ve .96, RMSEA=.09 ve .07, ve SRMR= .10 ve .09). Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları kaygı alt boyutu için .77 ile .86 kaçınma alt boyutu için 78 ile .88 arasında değişmektedir. Üç hafta arayla yapılan test tekrar test katsayıları kaygı alt ölçeği için .82, kaçınma alt ölçeği için .89 olarak bulunmuştur. Ölçekte 4 madde tersten puanlanmaktadır. YİYÖ-KF kaygı ve kaçınma alt ölçekleri için ayrı ayrı toplam puanlar vermektedir. Alt ölçekten alınan yüksek puanlar ilgili alt ölçeklerde düzeyin yüksek olduğuna işaret etmektedir.

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Araştırma 773 üniversite öğrencisi yürütülmüştür. Araştırma verileri rastgele iki farklı gruba ayrılmış ve 362 (184 kadın, 178 erkek) veriden oluşan birinci grup üzerinden Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), 411 (171 kadın, 240 erkek) veriden oluşan ikinci grup üzerinden Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların yaşı 17-33 arasında değişmektedir.

İşlem

YİYÖ-KF Türkçe'ye uyarlanırken öncelikle ölçeği geliştiren Meifen Wei'den ölçeğin uyarlanmasına ilişkin izin alınmıştır. YİYÖ-KF'nin çevirisi dörder kişilik iki öğretim üyesi grubu tarafından gerçekleştirilmiştir. Birinci grup tarafından YİYÖ-KF Türkçe'ye çevrilmiş, ikinci grup tarafından Türkçe'ye çevrilen YİYÖ-KF İngilizce'ye çevrilmiştir. İki grubun çevirisi arasındaki tutarlılık incelenmiştir. Ardından YİYÖ-KF'nin Türkçe formu anlam ve gramer açısından incelenmiş ve denemelik Türkçe form elde edilmiştir. Bu form psikolojik danışma ve rehberlik ve ölçme ve

değerlendirme alanında uzman olan üç öğretim üyesi tarafından incelenmiştir. Ölçeğin yapı geçerliği Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile incelenmiştir. Verilerin faktör analizi için uygun olup olmadığı Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett Sphericity testi ile incelenmiştir. Analizlerde faktörlerin her bir değişken üzerindeki ortak faktör varyansı, maddelerin faktör yükleri, açıklanan varyans oranları, çizgi grafiği incelenmiştir. Faktör analizi sürecinde uygun madde seçimi, KMO değerinin .60 üzerinde olması, maddelerin yük değerlerinin .45 üzerinde olması kriterleri doğrultusunda yapılmıştır (Büyüköztürk, 2010). Açımlayıcı faktör analizinden sonra doğrulayıcı faktör analizi yapılmış ve elde edilen boyutlar ve boyutlar arası ilişki incelenmiştir. Ölçekte yer alan maddelerin toplam puanı yordama gücünü ve ayırt ediciliğini belirlemek amacıyla madde toplam korelasyonları incelenmiş ve % 27' lik alt-üst grup karşılaştırmaları yapılmıştır. YİYÖ-KF'nin güvenilirliği, madde analizi, test-tekrar test güvenilirliği ve iç tutarlık (Cronbach Alpha) analizleriyle belirlenmiştir. Çalışmada istatistiksel analizler SPSS 20.0 ve AMOS programıyla yapılmıştır. YİYÖ-KF modelinin testi kovaryans matrisi ile en çok olabilirlik (Maximum Likelihood) yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Modelin doğrulanıp doğrulanmadığı χ^2/sd , RMSEA, GFI, CFI, IFI ve TLI (NNFI) uyum indeksleri ile incelenmiştir. Yapısal eşitlik modelinin uyumuna ilişkin yaygın kabul görmüş uyum indeksleri ve kabul edilebilir sınırlar Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Uyum İyiliği İndeksleri ve Kabul Edilebilir Sınırlar

İndeksler	Kabul Edilebilir Sınırlar
χ^2/sd	≤ 5 Kabul edilebilir uyum, ≤ 3 mükemmel uyum (Kline, 2005; Sümer, 2000)
RMSEA	$\leq .10$ zayıf uyum, $\leq .08$ iyi uyum, $\leq .05$ mükemmel uyum (Sümer, 2000; Tabachnick & Fidell, 2001)
GFI	$\geq .90$ iyi uyum (Sümer, 2000)
CFI	$\geq .90$ kabul edilebilir uyum, $\geq .95$ iyi uyum (Hu & Bentler, 1999; Sümer, 2000)
IFI	$\geq .90$ kabul edilebilir uyum, $\geq .95$ iyi uyum (Hu & Bentler, 1999)
TLI (NNFI)	$\geq .90$ kabul edilebilir uyum, $\geq .95$ iyi uyum (Hu & Bentler; Tabachnick & Fidell, 2001)

(Akt., Savci & Aysan, 2016)

BULGULAR

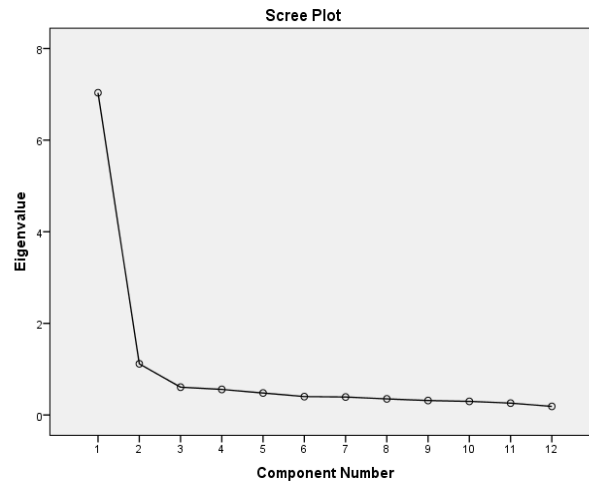
Yapı Geçerliği

YİYÖ-KF'den elde edilen ölçümlerin yapı geçerliğini incelemek amacıyla Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır.

Açımlayıcı Faktör Analizi

YİYÖ-KF'ye ilişkin Açımlayıcı Faktör Analizi 362 üniversite öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. Öncelikle verilerin faktör analizi için uygun olup olmadığı Kaiser-Meyer- Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett Sphericity testi ile incelenmiştir. Büyüköztürk (2010) verilerin faktör

analizine uygunluğu için Kaiser-Meyer-Olkin'in (KMO) 0.60'dan yuksek ve Barlett Testi'nin istatistiksel olarak anlamlı çıkması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu kapsamda yapılan analizlerde KMO rneklem uygunluk katsayısı .94 ve Barlett Sphericity testi $\chi^2 = 2864,712$ ($p < 0.001$) olarak bulunmuştur. Bu bulgular verilerin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir. Açımlayıcı Faktör Analizi sonucunda ölçek maddelerinin öz değeri 1'den büyük olan iki faktör altında toplandığı grlmştur. Bu faktörlerde yer alan maddelerin faktör yükleri incelenmiştir. Bu kapsamda AFA'da yüksek iki yük değeri arasındaki farkın en az .10 olması gerektiği (Büyüköztürk, 2010) göz önüne alındığında binişik maddelerin olmadığı, faktör yük değeri için alt sınırnı .32 olduğu göz önüne alındığında hiçbir maddenin faktör yük değerinin .32'nin altında olmadığı grlmştur (Büyüköztürk, 2010). Ardından Şekil 1'de sunulan Scree Plot izgi grafiği incelenmiş ve ikinci faktörden sonra kırılmanın olduğu grlmştur. Bu sonuçlar ve orijinal ölçeğin faktör yapısı göz önünde bulundurulmuş, eksen döndürme tekniklerinden Varimax tekniği kullanılarak yeniden Açımlayıcı Faktör Analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ölçek maddelerinin özdeğeri 1'den büyük iki faktör altında toplandığı, 1. ve 2. faktör altında toplanan maddelerin orijinal ölçekle bire bir örtüştüğü grlmştur. İki faktörlü yapı, toplam varyansın %67.9'unu açıklamaktadır.

Şekil 1: YİYÖ-KF 'ye ilişkin izgi Grafiği

YİYÖ-KF maddelerinin faktör yük değerleri, açıklanan varyans değerleri ve zdeğerleri Tablo-2'de verilmiştir.

Tablo 2: YİYÖ-KF'nin Faktör Yük Değerleri

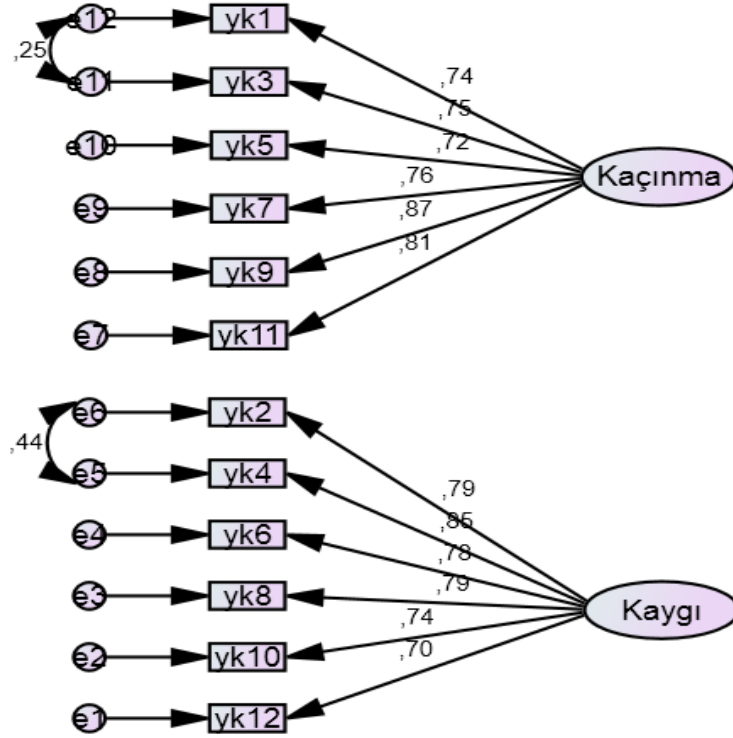
Faktör	Madde no	Faktör Yük Değeri	Açıklanan Varyans	Özdeğer			
Yakın İlişkilerde Yaşantılar	1	.79	58.62	7.03			
	3	.75					
	5	.73					
	7	.80					
	9	.76					
	11	.68					
	Kaçınma	2			.77	9.31	1.12
		4			.76		
		6			.67		
8		.81					
10		.80					
12		.64					

İki faktörün açıkladığı toplam varyans = %67.9

Tablo 2'de görüldüğü gibi YİYÖ-KF'nin Kaçınma alt boyutuna ilişkin faktör yükleri .68 ile .80, Kaygı alt boyutuna ilişkin faktör yükleri .64 ile .80 arasında değişmektedir. YİYÖ-KF'nin kaçınma alt boyutunun özdeğeri 7.03 olup toplam varyansın 58.62'sini, kaygı alt boyutunun özdeğeri 1.12 olup toplam varyansın 9.31'ini açıklamaktadır. İki alt boyut toplam varyansın %67.9'unu açıklamaktadır.

Doğrulatoryı Faktör Analizi

AFA sonucunda elde edilen 12 madde ve iki faktörden oluşan yapının doğrulanıp doğrulanmadığını test etmek için 411 üniversite öğrencisinden toplanan verilere DFA uygulanmıştır. YİYÖ-KF'ye ilişkin uyum indeksi değerleri ($\chi^2 = 168.336$, $sd = 51$, $\chi^2/sd = 3.301$, $RMSEA = .075$, $GFI = .93$, $CFI = .97$, $IFI = .97$, $TLI (NNFI) = .95$) modelin araştırma verileri ile iyi uyuma sahip olduğunu göstermektedir. Bu bulgular YİYÖ-KF modelinin doğrulandığını göstermektedir.

Şekil 2. YİYÖ-KF'ye İlişkin Path Diagramı ve Faktör Yükleri

YİYÖ-KF'nin DFA sonucunda elde edilen faktör yükleri, Kaçınma alt boyutu için .72 ile .87, Kaygı alt boyutuna ilişkin faktör yükleri .70 ile .85 arasında değişmektedir.

Güvenilirlik

Bu çalışmada YİYÖ-KF'nin güvenilirliği iç tutarlılık (Cronbach alpha) yöntemiyle incelenmiştir.

İç tutarlılık analizi

YİYÖ-KF'nin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları Kaçınma alt boyutu katsayısı .90 ve Kaygı alt boyutu katsayısı .90 olarak saptanmıştır.

Madde Analizi

YİYÖ-KF maddelerinin madde ayırt edicilik gücünü belirlemek amacıyla madde analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda, ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayılarının kaçınma alt boyutunda .65 ile .81, kaygı alt boyutunda .65 ile .82 arasında değiştiği görülmüştür. Alt boyutların toplam puanlara göre belirlenmiş %27'lik alt ve üst grupların madde puanlarındaki fark kaçınma alt boyutunda t (sd= 166) değerlerinin -24.406 ($p<.001$) ile -16.726 ($p<.001$), kaygı alt boyutunda t (sd= 166) değerlerinin -26.992 ($p<.001$) ile -16.916 ($p<.001$) arasında değiştiği görülmüştür. Bulgular Tablo 3'te görülmektedir.

Tablo 3: YİYÖ-KF Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyon Katsayıları

Faktör	Madde no	<i>r_{yx}</i>	<i>t</i>
Yakın İlişkilerde Yaşantılar	1	.72	-18.489***
	3	.74	-16.726***
	5	.65	-18.403***
	7	.74	-17.794***
	9	.81	-24.406***
	11	.75	-21.015***
	2	.77	-26.807***
	4	.82	-23.064***
	6	.72	-16.916***
	8	.75	-26.992***
	10	.71	-22.177***
	12	.65	-17.987***

*** p<.001

TARTIŞMA SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada Wei ve diğerleri (2007) tarafından geliştirilen Yakın İlişkilerde Yaşantılar Ölçeği Kısa Formu (YİYÖ-KF) Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirliğini incelenmiştir. YİYÖ-KF'nin yapı geçerliği Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile yapılmıştır. Ölçeğin güvenilirliğini iç tutarlık güvenilirlik katsayısı (Cronbach Alpha) ile incelenmiştir. Ölçekteki her bir maddenin toplam puanı yordama ve ayırt ediciliğini belirlemek amacıyla madde analizi yapılmıştır.

AFA 362 üniversite öğrencisinden toplanan veriler üzerinde gerçekleştirilmiştir. AFA sonucunda YİYÖ-KF maddelerinin öz değeri 1'den büyük iki faktör altında toplandığı görülmüştür. İki faktörlü yapı, toplam varyansın % 72.1'ini açıklamaktadır. Çok faktörlü desenlerde açıklanan varyansın %40 ile % 60 arasında olmasının yeterli görüldüğü (Çokluk, Şekercioğlu & Büyüköztürk, 2012) dikkate alındığında, YİYÖ-KF'nin iki faktörlü yapısı yeterli varyansı açıkladığı söylenebilir. YİYÖ-KF'nin AFA'ya ait faktör yükleri, faktör yük değerinin yorumlanmasında .30 ve daha yüksek olan maddelerin yeterli olduğu (Büyüköztürk, 2010) dikkate alındığında yeterli olduğu söylenebilir. AFA sonucunda elde edilen iki boyutlu YİYÖ-KF modeli DFA ile test edilmiştir. DFA sonucunda elde edilen uyum indeksleri ve Tablo 1'de verilen uyum iyiliği indeksleri ve kabul edilebilir sınırlar karşılaştırıldığında, iki boyutlu YİYÖ-KF'nin iyi uyum verdiği söylenebilir. YİYÖ-KF'nin DFA'ya ait faktör yükleri, faktör yük değerinin yorumlanmasında .30 ve daha yüksek olan maddelerin yeterli olduğu (Büyüköztürk, 2010) dikkate alındığında yeterli olduğu söylenebilir.

Ölçeklerde iç tutarlık güvenilirlik katsayısının .70 ve üzerinde olması gerektiği (Çokluk ve diğerleri, 2012) dikkate alındığında, YİYÖ-KF'nin alt boyutlarına ilişkin iç tutarlık katsayılarının yeterli olduğu söylenebilir. Ayrıca madde-toplam korelasyonunun yorumlanmasında .30 ve üzerinde

değerlerin yeterli olduğu (Büyüköztürk, 2010) dikkate alındığında, , YİYÖ-KF'nin madde-toplam korelasyonlarının yeterli olduğu görölmektedir. Son olarak %27'lik alt-üst grup madde karşılaştırmaları için kullanılan *t*-testi sonuçlarının tüm maddeler için anlamlı bulunmuştur. bu bulgu ölçek maddelerinin aynı davranışları ölçmeyi amaçladığına işaret etmektedir (Büyüköztürk 2010). Geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarından elde edilen bulgular YİYÖ-KF'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

KAYNAKÇA

Ainsworth, M. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. (1978). Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation. Hillsdale, NJ: Erlbaum.

Bartholomew, K., & Horowitz, L. M. (1991). Attachment styles among young adolescents. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61, 226-244.

Bowlby, J. (1969). *Attachment and loss: Volume 1. Attachment*. New York: Basic Books.

Brennan, K. A., Clark, C. L., & Shaver, P. R. (1998). Self-report measurement of adult attachment: An integrative overview. In J. A. Simpson & W. S. Rholes (Eds.), *Attachment theory and close relationships* (pp. 46-76). New York: Guilford.

Büyüköztürk ř (2010) *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

okluk Ö, şekercioğlu G, Büyüköztürk ř (2012) *Sosyal bilimler için ok değişkenli SPSS ve LISREL uygulamaları*. Ankara Pegem A Yayıncılık.

Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 511–524.

Savci, M., & Aysan, F. (2016). Relationship between impulsivity, social media usage and loneliness. *Educational Process: International Journal*, 5(2), 106-115.

Selçuk, E., Günaydın, G., Sümer, N., & Uysal, A. (2005). Yetişkin bağlanma boyutları için yeni bir ölçüm: Yakın ilişkilerde yaşantılar envanteri-II'nin Türk örnekleminde psikometrik açıdan değerlendirilmesi. *Türk Psikoloji Yazıları*, 8(16), 1-11.

Wei, M., Russell, D. W., Mallinckrodt, B., & Vogel, D. L. (2007). The Experiences in Close Relationship Scale (ECR)-short form: Reliability, validity, and factor structure. *Journal of personality assessment*, 88(2), 187-204.

AÇIKLAMA: Lütfen aşağıdaki sorularda belirtilen durumların sizi ne ölçüde tanımladığını belirtiniz. Lütfen her soru için sadece bir seçeneğı işaretleyiniz ve hiçbir soruyu boş bırakmayınız.

1-Hiç katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kısmen katılıyorum,

4-Çok katılıyorum, 5-Tamamen katılıyorum

1. İhtiyaç duyduğumda romantik ilişki yaşadığım kişinin yardımına başvurmak benim için faydalı olur.*	①	②	③	④	⑤
2. Romantik ilişki yaşadığım kişi tarafından sevildiğime ilişkin çok fazla güvence beklerim.	①	②	③	④	⑤
3. Romantik ilişki yaşadığım kişiye yakın olmayı istememe rağmen kendimi geri çekmeye devam ediyorum.	①	②	③	④	⑤
4. Romantik ilişki yaşadığım kişi/kişiler bana istediğim kadar yakın olmayı istemiyor.	①	②	③	④	⑤
5. Rahatlama ve güvence dahil birçok şeyi romantik ilişki yaşadığım kişiden beklerim.*	①	②	③	④	⑤
6. İnsanlara çok yakın olmayı istemem onları bazen ürkütür.	①	②	③	④	⑤
7. Romantik ilişki yaşadığım kişiye gereğinden fazla yakın olmaktan kaçınırım.	①	②	③	④	⑤
8. Genellikle terkedilmekten korkmam.*	①	②	③	④	⑤
9. Genellikle sorunlarımı ve kaygılarımı romantik ilişki yaşadığım kişi ile konuşurum.*	①	②	③	④	⑤
10. Romantik ilişki yaşadığım kişi/kişiler ihtiyaç duyduğumda yanımda olmadığında hayal kırıklığına uğrarım.	①	②	③	④	⑤
11. Romantik ilişki yaşadığım kişi/kişiler bana çok yakınlaştığında gergin hissederim.	①	②	③	④	⑤
12. Romantik ilişki yaşadığım kişiyi/kişileri önemseyemediğim kadar onun/onların beni önemsemeyeceğinden endişelenirim.	①	②	③	④	⑤

*Tersten puanlanması gereken maddeler

Not: Ölçek kaynak gösterilerek kullanılabilir.